

ADATVÉDELMI HATÁSVIZSGÁLAT

Lesenceistvánd Község Önkormányzata térfigyelő kamerarendszerére

Az Európai Unió Hivatalos lapjában 2016. május 5-én megjelent - hivatalosan rendeleti formában (2016/679/EU) - az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete a „Természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről” címmel (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet).

A kamerarendszer telepítése és üzemeltetése során figyelembe vett jogszabályok:

- Magyarország Alaptörvénye;
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.);
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Infotv.);
- az Európai Parlament és a Tanács a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 rendelete (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet);
- a közterület-felügyeletről 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kftv.);
- az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény.

Lesenceistvánd Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az Mötv. 13. § (1) bekezdés 17. pontjában megfogalmazott kötelezettségének eleget téve – miszerint közreműködik a település közbiztonságának biztosításában – illetékességi területén közterületi térfigyelőkamerarendszer (a továbbiakban: kamerarendszer) működtet.

A kamerarendszer az Önkormányzat tulajdonában van, a megfigyelési feladatokat – figyelemmel a Kftv. 7. § (3) bekezdésében foglaltakra a rendőrség, illetve a jegyző látja el.

A kamerarendszer működtetése során természetes személyek adatainak kezelése történik, így biztosítani szükséges az általános adatvédelmi rendeletben foglaltaknak való megfelelést. Az általános adatvédelmi rendelet 35. cikk (1) bekezdésében foglaltak értelmében csak abban az esetben van szükség hatásvizsgálatra, amennyiben az adatkezelés „valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve.”

Az általános adatvédelmi rendelet 35. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint az adatvédelmi hatásvizsgálatot különösen akkor kell elvégezni, ha „nyilvános helyek nagymértékű, módszeres megfigyelése” történik.

Az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelés érdekében, amikor valószínűsíthető, hogy az adatkezelési műveletek magas kockázattal járnának a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, az e kockázat forrását, jellegét, egyediségét és súlyosságát felmérő adatvédelmi hatásvizsgálat elvégzéséért az adatkezelő felel.

A hatásvizsgálat megállapításait figyelembe kell venni annak meghatározásakor, hogy mely intézkedések a megfelelőek annak bizonyítására, hogy a személyes adatok kezelése megfelel a rendeletnek. Ha az adatvédelmi hatásvizsgálat szerint az adatkezelési műveletek olyan magas kockázattal járnak, amelyet az adatkezelő nem képes a rendelkezésre álló technológia és a végrehajtási költségek szempontjából is megfelelő intézkedésekkel mérsékelni, az adatkezelést megelőzően a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság – konzultálni kell.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 35. cikk (4) bekezdésében meghatározott kötelezettségének eleget téve összeállította és közzétette azoknak az adatkezelési műveletek típusainak a jegyzékét, amelyek vonatkozásában kötelező elvégezni az adatvédelmi hatásvizsgálatot. A jegyzékben foglaltak alapján amennyiben az adatkezelés egy természetes személy egyedi azonosítását célzó biometrikus adatának kezelése módszeres megfigyelésre irányul, illetve a nagyszámú személyes adatok kezelése bűnüldözési célból történik, akkor a hatásvizsgálatot el kell készíteni.

Az általános adatvédelmi rendelet 35. cikk (7) bekezdése rögzíti a hatásvizsgálat minimális tartalmát.

A megjelölt jogszabályhely alapján a hatásvizsgálat kiterjed legalább:

- a) a tervezett adatkezelési műveletek módszeres leírására és az adatkezelés céljainak ismertetésére, beleértve adott esetben az adatkezelő által érvényesíteni kívánt jogos érdeket; b) az adatkezelés céljaira figyelemmel az adatkezelési műveletek szükségességi és arányossági vizsgálatára;*
- c) az általános adatvédelmi rendelet 35. cikk (1) bekezdésében említett, az érintett jogait és szabadságait érintő kockázatok vizsgálatára; és*
- d) a kockázatok kezelését célzó intézkedések bemutatására, ideértve a személyes adatok védelmét és a rendelettel való összhang igazolását szolgáló, az érintettek és más személyek jogait és jogos érdekeit figyelembe vevő garanciákat, biztonsági intézkedéseket és mechanizmusokat.*

A kamerarendszer alkalmazásának jogalapja és célja

Az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

Ezzel összhangban a kamerarendszer működtetésének célja a közbiztonság növelése, a közterület általános rendjének biztosítása, a térfigyelő kamerarendszer által lefedett területen található vagyon megóvása, a közterület-felügyelő tevékenységének és a rendőrség bűnüldöző munkájának segítése, a jogsértések visszaszorítása, továbbá a lakosság, a településen dolgozók és a településre látogatók biztonságérzetének növelése.

E célok megvalósítását megalapozza továbbá az Mötv. 13. § (1) bekezdés 17. pontjában meghatározott kötelezettség és az ehhez kapcsolódó, a 17. §-ban megfogalmazott követelményeknek való megfelelés is.

A kamerarendszer által rögzített adatok felhasználása célhoz kötötten történhet, a Kftv. 7. § (6) bekezdése alapján a felvétel kizárólag:

- a) elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárásban;

- b) elkövetett jogsértés miatt indított közigazgatási hatósági eljárásban;
- c) végzett felügyelői intézkedés jogszerűségének megállapítására irányuló közigazgatási hatósági eljárásban, továbbá;
- d) a felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban;

használható fel.

A Kftv. 7. § (6a) bekezdése kimondja továbbá, hogy a felvétel:

- a) a terrorcselekmények vagy más bűncselekmények megelőzése, felderítése és megszakítása céljából;
- b) a nemzetbiztonsági védelmi és elhárítási, információszerzési, továbbá nemzetbiztonsági, iparbiztonsági, belső biztonsági és bűnmegelőzési ellenőrzési feladatok ellátása céljából;
- c) a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi hatósági feladatok ellátása céljából, illetve;
- d) körözött személy vagy tárgy azonosítása érdekében

is felhasználható.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő kamerarendszert közbiztonsági, illetve bűnmegelőzési célból, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon a rendőrség vagy a Polgármesteri Hivatal állományába tartozó jegyző kezeli.

A Kftv. 7. § (3) bekezdése szerint a felügyelet közterületen, közbiztonsági, illetve bűnmegelőzési célból, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfelvevőt helyezhet el, és felvételt készíthet. A képfelvevő elhelyezéséről, valamint a képfelvevővel megfigyelt közterület kijelöléséről a felügyelet előterjesztésére a képviselő-testület dönt.

A Kftv 8. § (1) bekezdése szerint „ha a települési önkormányzatnál közterület-felügyelet vagy közterület-felügyelő nem működik, a 7. § (3) bekezdésében meghatározott képfelvevőt a jegyző, vagy a képviselő-testület által kijelölt, a települési önkormányzat alkalmazásában álló köztisztviselő is üzemeltetheti és kezelheti.”

Tekintettel arra, hogy a hatályos jogszabályok csak nagyon szűk körben engedik meg azt, hogy valaki közterületet tartson megfigyelés alatt, az adatkezelés jogalapja közterületi kamerás megfigyeléshez kapcsolódó adatkezelés esetében egyrészt jogszabályi felhatalmazáson alapuló kötelező adatkezelés, másrészt az önkormányzat jogos érdeke.

A kamerarendszer rendszer által rögzített felvételt a Kftv. 7. § (7) bekezdésének b) pontja alapján a rögzítést követő harminc nap elteltével haladéktalanul törölni kell, figyelemmel a Kftv. 7. § (10) bekezdésében foglalt kivételre.

Az előzetes tájékoztatás követelménye, az érintettek jogai

A tájékoztatás nem csupán kötelező, hanem alátámasztja az adatvédelem területén alkalmazott „elszámoltathatóságot”, amely az általános adatvédelmi rendeletben alapelveként is megjelenik.

Elszámoltatható az adatkezelő, mivel megteszi azokat a technikai és szervezési intézkedéseket, amelyekből az érintett tudja, milyen személyes adatokat kezel, milyen célból, milyen jogalappal, az adatokat ki ismerheti meg, milyen időtartamig vannak tárolva az adatok,

azok továbbításra kerülnek-e, illetve az érintett milyen jogát jogosult gyakorolni, stb. Az előzetes tájékoztatás körében utalni kell az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére: „mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatkezelés egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni, ki, hol, mikor, milyen célra használja fel az személyes adatát.” Ezen alkotmányos követelmény az adatkezelés megkezdése előtt az előzetes tájékoztatáson keresztül érvényesülhet.

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése szerint: „egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintetteket különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve, hogy kik ismerhetik meg az adatokat, valamint hogy milyen jogaik és jogorvoslati lehetőségeik vannak az adatalanyoknak”.

Az adatok „kezelésével kapcsolatos minden tényről” tájékoztatást kell nyújtani, továbbá az Infotv. 15. § (1) bekezdése az érintettnek azon jogát szabályozza, amikor az adatkezelés megkezdését követően szeretne tájékoztatást kérni a személyes adatainak kezeléséről.

Az Infotv. 15. § (1) és 20. § (2) bekezdése között bár átfedés van, azonban az Infotv. 15. § (1) bekezdése több olyan körülményt is felsorol, amely nem található meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében: a kezelt adatok köre, az adatok forrása, az adatfeldolgozó neve, címe és az adatkezeléssel összefüggő tevékenysége, adatvédelmi incidens esetén annak körülményei, hatásai és az elhárítására megtett intézkedések, továbbá – az érintett személyes adatainak továbbítása esetén – az adattovábbítás jogalapja és címzettje.

Az Infotv. mellett ugyanakkor a Kftv. 7. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a képfelvevő által megfigyelt területre belépő személyek tájékoztatását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést kell elhelyezni a képfelvevők elhelyezéséről, az adatkezelés tényéről.

1. Érdekmérlegelési teszt elvégzésének oka

A GDPR 6. cikk (1) bekezdése f) pontja szerint személyes adat kezelhető, ha „az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.”

A GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti jogalap alkalmazásának a feltétele, hogy az alkalmazásakor az adatkezelő köteles érdekmérlegelési tesztet elvégezni annak megállapítására, hogy az általa alkalmazni kívánt adatkezelési művelet esetén az érintett érdekei és alapvető jogai nem élveznek-e nagyobb védelmet az adatkezelő jogos érdekével szemben, valamint, hogy az adatkezelési tevékenység folytán az érintettek jogai nem sérülnek-e.

Annak megállapítása céljából, hogy a jelen érdekmérlegelési teszt tárgyát képező személyes adat vonatkozásában fennállnak-e a szükséges feltételek, vagyis az önkormányzat jogosult-e a személyes adatok további kezelésére, szükséges a jelen érdekmérlegelési teszt elvégzése.

Az érdekmérlegelési teszt során az önkormányzat:

- azonosítja az önkormányzatnak az érdekmérlegelési teszt tárgyát képező személyes adatok kezeléséhez fűződő jogos érdekét;
- megállapítja az érintettnek az érdekmérlegelési teszt tárgyát képező személyes adataival kapcsolatos érdekeit, az érintettek alapjogait;
- elvégzi az Önkormányzat jogos érdekeinek és az érintettek érdekeinek, alapjogainak súlyozását, elvégezve ezáltal a szükségességi-arányossági tesztet és ezek alapján megállapítja, hogy a személyes adat kezelhető-e.

2. Az Önkormányzat jogos érdeke

Az adatkezelés célja - a kamerák működésének és használatának a célja:

az általános közbiztonság növelése, a lakosság biztonságérzetének növelése, a felderíthetőség miatt a jogellenes magatartás visszaszorítása, a közterület meghatározott rendjének biztosítása, a közterület általános rendje megtartásának elősegítése, a közterületen található vagyon megóvása, a közterületen megfelelő magatartásra ösztönzés, továbbá bűnmegelőzés.

A kamerarendszer működtetése az illetékességi területhez tartozó közterületek előre meghatározott pontjain történik, amely során az ott elhaladó személyekről készít kép és videofelvételt. Ezen az érintett arcképe, fizikai és fiziológiai megjelenése, esetleges látható eseti fogyatéka, valamint az elhaladó járművel egyedi azonosítója (rendszer) látható.

A képfelvételek rögzítése jelen hatásvizsgálat mellékletében szereplő, az Önkormányzat tulajdonát képező kamerákkal történik.

A kamerák felbontása nem teszi lehetővé a betekintést olyan módon, hogy pl. kézben tartott telefon, irat, jegyzet egyéb személyes használati tárgy, mely adatot tartalmaz, olvasható vagy megfigyelhető lenne.

A kamerák nem rögzítenek hangfelvételt.

Az adatkezelés a tényleges megfigyelésen túl a felvétel rögzítésével valósul meg, melyet 30 napig őriznek meg a szerveren.

A képfelvételek tárolásának időtartamára Kftv. 7. § (7) bekezdésének b) pontjában foglaltak az irányadók.

Az Önkormányzat jogos érdekének megnevezése:

Az Alaptörvényben rögzített alapvető jogok biztosítása – különös tekintettel a II. cikkben rögzített élethez való jogra, a IV. cikk (1) bekezdésben rögzített szabadsághoz és a személyi biztonsághoz való jogra, valamint a XII. cikk (1) bekezdésben rögzített tulajdonhoz való jogra – továbbá az egyéb jogszabályoknak (Mötv. 13. § (1) bekezdés 17. pontja, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény, a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény), illetve az állampolgárok által támasztott igényeknek való megfelelés. A jogellenes cselekmény (vagy arra irányuló kísérlet, előkészület) visszakövethetőségének lehetősége. A felvétel alapján a jogellenes magatartás tettenérése, illetve a felderítés és a bizonyítás, valamint a felelősségre vonás elősegítése

Az érdekmérlegelés során figyelemmel kell lenni annak meghatározására, hogy az érintetteknek mik lehetnek az érdekeik az adott adatkezelés vonatkozásában (például azok a szempontok, amelyeket az érintettek felhozhatnak az adatkezeléssel szemben). A lakosságnak az az érdeke, hogy csökkenjen az elkövetett szabálysértések és bűncselekmények száma, mellyel párhuzamosan egyre több felderítésre kerüljön sor minél rövidebb idő alatt, illetve a közbiztonság folyamatosan erősödjön, továbbá kiszámítható és biztonságos környezetben élhessen.

3. Az alkalmazással szemben felmerülő ellenérvek, érintetti jogok és az önkormányzat által figyelembe veendő jogos érdek

1. megfigyelés az érintett tudta nélkül – jogos érdek: széles körű tájékoztatás arról, hogy a településen közterületi térfigyelőkamerarendszer működik. Adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztató mindenki számára könnyen elérhetővé tétele.
2. Sérülnek az érintettek személyiségi jogai. Jogos érdek: A kamerák elhelyezése és felbontása nem teszi lehetővé a betekintést olyan módon, hogy pl. kézben tartott telefon, irat, jegyzet egyéb személyes használati tárgy, mely adatot tartalmaz, olvasható vagy megfigyelhető lenne.
3. Folyamatosan megfigyelnek – Jogos érdek: A képfelvételek megfigyelése kizárólag a

bűnesetek kiszűrése, illetve megelőzése miatt történik. A rögzített képfelvételeket a tárolási időn belül meghatározott célból, nyomon követhető módon és csak az arra jogosult tekintheti meg.

Annak érdekében, hogy az Alaptörvényben meghatározott alapjogok védelme biztosítható legyen, illetve az Önkormányzatnak, mint adatkezelőnek az Mötv. 13. § (1) bekezdés 17. pontjában meghatározott feladatának teljesítése körében bizonyos esetekben szükségessé válik, hogy a közösségi érdekek megelőzzék az egyének személyes érdekeit. A közbiztonság növelése és ezzel párhuzamosan a bűncselekmények számának csökkentése olyan, mindenki számára fontos érdek, amely megalapozza a kamerarendszer használatának jogosságát. A kamerarendszer létjogosultságát szintén indokolja a közterületen lévő vagyonelemek

biztonságának megőrzése, tekintet nélkül arra, hogy az közösségi (önkormányzati) vagy egyéni tulajdonban van.